

Tisková zpráva

Znalost a hodnocení jaderné fúze – květen 2019

- ⊙ O jaderné fúzi podle vlastního vyjádření už někdy slyšelo 17 % Čechů.
- ⊙ Povědomí o jaderné fúzi je obecně vyšší mezi muži a vysokoškoláky.
- ⊙ Většina těch, kdo o jaderné fúzi slyšeli, ji hodnotí příznivě jako potenciální možnost výroby energie a je pro její další rozvoj jako zdroje energie v Evropě.

Zpracovali:

Jan Červenka, Martin Ďurďovič

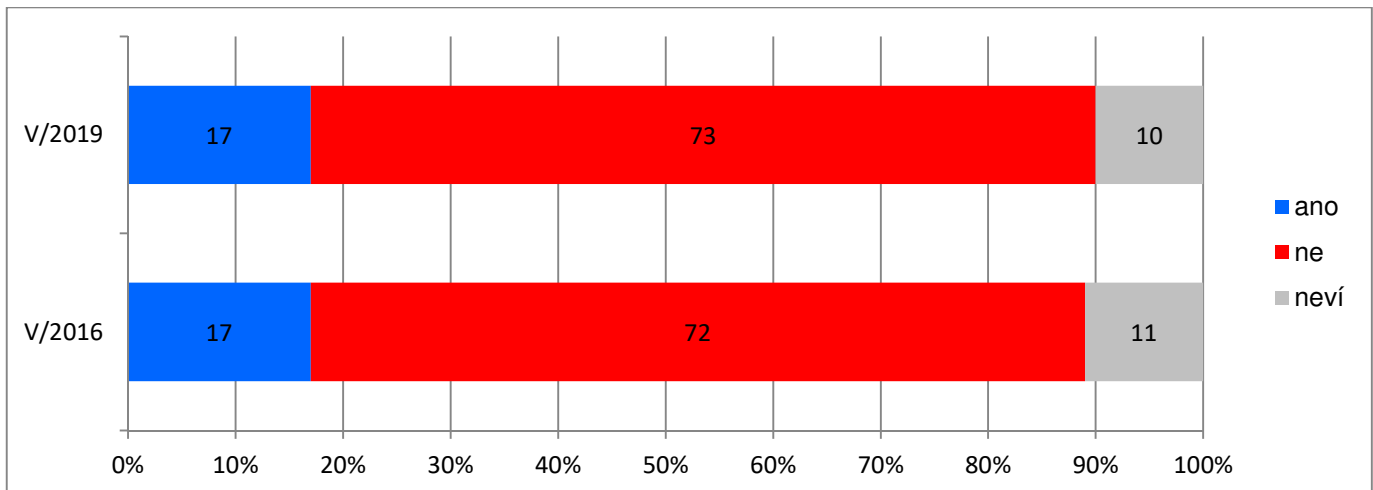
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 586



V květnu 2019 byl ve výzkumu Naše společnost každoroční blok otázek na téma energetiky mimořádně rozšířen o některé speciální otázky. Jeho součástí byly také otázky týkající se jaderné fúze jako jednoho z potenciálních zdrojů energie, na něž se již dlouho soustředí pozornost výzkumu řady zemí i mezinárodních uskupení.¹ Konkrétně šetření zjišťovalo, zda už někdy a případně co lidé o jaderné fúzi slyšeli, nakolik se cítí být obeznámeni s tímto tématem, jak vnímají výhody a nevýhody jaderné fúze ve vztahu k pokračování či naopak ukončení jejího výzkumu, zda je jaderná fúze podle jejich mínění dobrou nebo naopak špatnou možností výroby elektrické energie a zda jsou pro nebo proti rozvoji jaderné fúze jako zdroje energie v Evropě.

Graf 1: Slyšel už někdy o jaderné fúzi² (%)



Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 4. – 14. 5. 2019, 1026 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Úvodní otázka bloku zjišťovala, zda už lidé někdy o jaderné fúzi slyšeli. 17 % dotázaných uvedlo, že ano, 73 % odpovědělo, že ne, a 10 % si nebylo jisto a zvolilo odpověď „nevím“. Tento výsledek je prakticky shodný s tím, co ukázalo šetření v květnu 2016. Podrobnější analýza přitom ukázala, že o jaderné fúzi podle vlastního vyjádření častěji

¹ Použitá sada otázek pro zjištění znalosti a hodnocení jaderné fúze je překladem anglického znění sady otázek, kterou v roce 2015 použilo Belgian Nuclear Research Centre pro výzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku belgické populace.

² Znění otázky: „Předchozí otázky se týkaly jaderné energie, která vzniká v současných reaktorech při procesu zvaném jaderné štěpení. Nyní bych Vám rád položil několik otázek o odlišném zdroji energie, a sice o jaderné fúzi neboli jaderném slučování. Slyšel jste už někdy o jaderné fúzi? Ano, ne.“

slyšeli muži (23 %) oproti ženám (10 %), dotázaní ve věku od 30 do 44 let (22 %), absolventi vysokých škol (30 %) a vysoce kvalifikovaní odborníci nebo vedoucí pracovníci (31 %).

Těm, kdo o jaderné fúzi podle vlastního vyjádření slyšeli (N=170) byla položena tzv. otevřená otázka, tj. otázka bez předdefinované nabídky možných odpovědí, jež dala dotázaným prostor, aby vlastními slovy popsali, co konkrétně o jaderné fúzi slyšeli.³ Vyhodnocení výsledků v celkovém přehledu ukazuje tabulka 1.

Tabulka 1: Co slyšel o jaderné fúzi

	V/2016	V/2019
Proces probíhající v nitru slunce a hvězd, energetický zdroj hvězd	18 %	19 %
Nový, efektivní, prakticky nevyčerpatelný zdroj energie	14 %	14 %
Slučování atomových jader s uvolněním energie, dvě jádra vodíku se spojí v jádro helia apod.	14 %	13 %
Slyšel o existenci jaderné fúze, učil se o tom ve škole, viděl film o jaderné fúzi, zná princip, jak funguje	13 %	9 %
Jaderné štěpení	7 %	5 %
Probíhá výzkum, hledá se technologické řešení pro využití	10 %	4 %
Čistý zdroj energie, bez jaderného odpadu	-	4 %
Energie vyráběná ze slunečního záření	2 %	3 %
Bezpečná energie, bezpečnější než štěpení	2 %	2 %
Nedaří se ji spustit, zatím neúspěšné pokusy	-	2 %
Jiná odpověď	10 %	12 %
Neví, nepamatuje si, nedokáže říct	10 %	13 %

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 4. – 14. 5. 2019, 170 respondentů starších 15 let, kteří slyšeli o jaderné fúzi, osobní rozhovor.

Relativně nejčastěji se objevovaly odpovědi správně spojující jadernou fúzi s procesem odehrávajícím se v nitru slunce a jiných hvězd (19 %), uvádějící, že jde o slučování atomových jader, při kterém vznikají jádra těžších prvků a uvolňuje se energie (13 %), a označující jadernou fúzi za nový, efektivní či prakticky nevyčerpatelný zdroj energie (14 %). Necelou desetinu (9 %) tvořily obecné odpovědi, že dotázaný slyšel o existenci jaderné fúze, že se o ní učil v hodinách fyziky ve škole, že o ní viděl film nebo četl článek a podobně, nebo že ví, o co se jedná, bez dalšího upřesnění. 4 % dotázaných uvedla, že slyšela o výzkumu jaderné fúze, rovněž 4 % respondentů zmínila to, že by mělo jít o čistý zdroj energie bez produkce radioaktivního jaderného odpadu, 2 % mluvila o tom, že jaderná fúze by byla bezpečnější než jaderné štěpení, a rovněž 2 % zmínila neúspěšnost dosavadních pokusů o spuštění řízené jaderné fúze v pozemských podmínkách. Vedle víceméně věcně správných výroků ve vztahu k jaderné fúzi se ovšem nezdědky objevovaly i výroky zjevně mylné, nejčastěji uvádějící jaderné štěpení (5 %), ale také výrobu energie ze slunečního záření (3 %). 13 % dotázaných si vůbec neumělo vybavit, co o jaderné fúzi slyšelo.

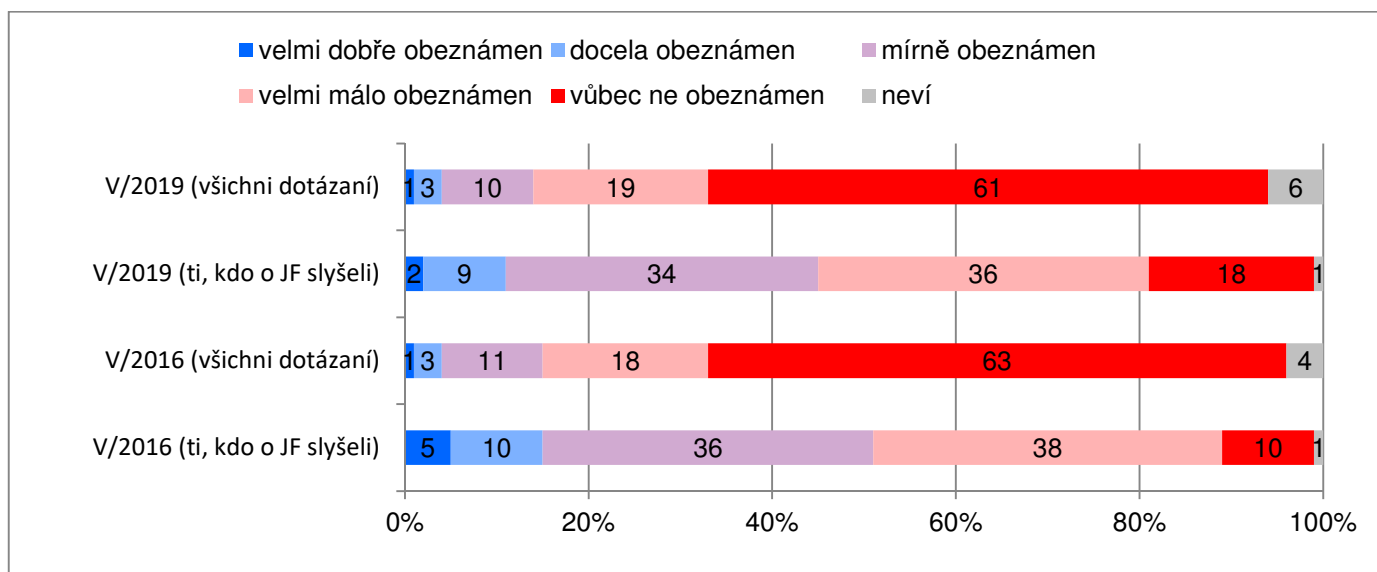
Vzhledem k tomu, že na danou otázku odpovídala relativně nevelká část dotazovaného souboru, časové srovnání s rokem 2016 nevykazuje významné změny. V nejčastěji uváděných kategoriích se výsledek z roku 2016 v aktuálním výzkumu prakticky zopakoval, ovšem objevovaly se odpovědi, které v roce 2016 nebyly zaznamenány. Naopak výzkum jaderné fúze se v odpovědích dotázaných v roce 2016 objevoval o něco častěji než v aktuálním výzkumu (rozdíl o 6 procentních bodů).

Další otázka šetření se zaměřila na to, do jaké míry se lidé cítí být obeznámeni s tématem jaderné fúze.⁴

³ Znění otázky: „Můžete stručně říct, co jste o jaderné fúzi slyšel?“

⁴ Znění otázky: „Jaderná fúze je proces, kterým se vytváří energie v nitru Slunce a dalších hvězd. Vědci se pokoušejí reprodukovat tento proces na Zemi ve snaze objevit nové a efektivní energetické zdroje. V současnosti výzkum jaderné fúze probíhá v řadě zemí včetně České republiky. Jak se cítíte být obeznámeni s tématem jaderné fúze? Vůbec ne obeznámen, velmi málo obeznámen, mírně obeznámen, docela obeznámen, velmi dobře obeznámen?“

Graf 2: Jak se cítí být obeznámen s tématem jaderné fúze (%; ti, kteří o jaderné fúzi slyšeli, N=176)



Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 4. – 14. 5. 2019, 1026 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Jak ukazují výsledky zachycené v grafu 2, alespoň „mírně obeznámena“ s tématem jaderné fúze se cítí být sedmina (14 %) české populace ve věku od 15 let, v tom 1 % je s ním obeznámeno „velmi dobře“, 3 % „docela“ a 10 % „mírně“. Dalších 19 % se cítí být s tématem jaderné fúze obeznámeno jen „velmi málo“ a přibližně třipětinová většina (61 %) s ním podle svého vyjádření není obeznámena „vůbec“. Mezi těmi, kdo o jaderné fúzi podle vlastního vyjádření už dříve slyšeli (N=170), se obeznámenými s tématem jaderné fúze cítí být více než dvě pětiny (45 %) lidí, v tom 2 % „velmi dobře“, 9 % „docela“ a 34 % „mírně“. Další více než třetina (36 %) dotázaných z této skupiny se cítí být s tímto tématem seznámena „velmi málo“ a 18 % Čechů, kteří o jaderné fúzi slyšeli, se s tímto tématem necítí být obeznámeno vůbec. V porovnání s rokem 2016 se situace v tomto ohledu významně nezměnila, byť mezi těmi, kdo o jaderné fúzi slyšeli, je vyšší (o 8 procentních bodů) podíl těch, kdo nejsou vůbec obeznámeni s tématem jaderné fúze.

Podrobnější analýza ukázala signifikantně vyšší deklarovanou obeznámenost s tématem jaderné fúze u mužů a absolventů vysokých škol.

Tabulka 2: Pořadí důvodů pro pokračování výzkumu jaderné fúze⁵ (%)

	1.	2.	3.	4.	průměr V/2019	průměr V/2016
Jaderná fúze bude poskytovat téměř neomezený zdroj energie.	35	24	19	22	2,27	2,08
Jaderná fúze je šetrná vůči klimatu, protože neprodukuje žádné skleníkové plyny.	24	28	29	19	2,43	2,47
Při jaderné fúzi nevzniká žádný vysoce radioaktivní odpad, nebo jen ve velmi omezeném množství.	22	25	26	27	2,58	2,53
Jaderná fúze je zcela bezpečná, protože velké nehody při ní nejsou možné.	19	23	26	32	2,72	2,80

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 4. – 14. 5. 2019, 1026 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

⁵ Znění otázky: „Nyní Vám přečtu seznam výhod jaderné fúze. Podle Vašeho názoru, do jaké míry jsou tyto výhody důležité pro zdůvodnění pokračování výzkumu jaderné fúze? Seřadte je, prosím, od nejdůležitější po nejméně důležitou. Nejdůležitější má číslo 1 a nejméně důležitá 4. a) Jaderná fúze bude poskytovat téměř neomezený zdroj energie. b) Při jaderné fúzi nevzniká žádný vysoce radioaktivní odpad, nebo jen ve velmi omezeném množství. c) Jaderná fúze je šetrná vůči klimatu, protože neprodukuje žádné skleníkové plyny. d) Jaderná fúze je zcela bezpečná, protože velké nehody při ní nejsou možné.“

Tabulka 2a: Pořadí důvodů pro pokračování výzkumu jaderné fúze (%; ti, kteří o jaderné fúzi slyšeli, N=170)

	1.	2.	3.	4.	průměr V/2019	průměr V/2016
Jaderná fúze bude poskytovat téměř neomezený zdroj energie.	43	24	20	13	2,02	1,96
Jaderná fúze je šetrná vůči klimatu, protože neprodukuje žádné skleníkové plyny.	24	32	28	16	2,36	2,35
Při jaderné fúzi nevzniká žádný vysoce radioaktivní odpad, nebo jen ve velmi omezeném množství.	20	24	29	27	2,64	2,73
Jaderná fúze je zcela bezpečná, protože velké nehody při ní nejsou možné.	13	20	23	44	2,98	2,79

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 4. – 14. 5. 2019, 170 respondentů starších 15 let, kteří slyšeli o jaderné fúzi, osobní rozhovor.

Tabulka 3: Pořadí důvodů pro zastavení výzkumu jaderné fúze⁶ (%)

	1.	2.	3.	4.	průměr V/2019	průměr V/2016
Bude trvat příliš dlouho, než se podaří jadernou fúzi vyvinout jako technologii k výrobě energie, a tak nemůže vyřešit současné problémy s energetickými zdroji.	31	24	24	21	2,36	2,23
Jaderná fúze zahrnuje použití radioaktivního materiálu.	31	18	22	29	2,48	2,51
Peníze použité na výzkum jaderné fúze by bylo lepší použít na vývoj obnovitelných zdrojů energie.	20	28	27	25	2,56	2,63
Zařízení pro jadernou fúzi budou sama vyžadovat obrovské množství energie, aby mohla udržovat proces fúze v chodu.	18	30	27	25	2,60	2,59

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 4. – 14. 5. 2019, 1026 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Tabulka 3a: Pořadí důvodů pro zastavení výzkumu jaderné fúze (%; ti, kteří o jaderné fúzi slyšeli, N=170)

	1.	2.	3.	4.	průměr V/2019	průměr V/2016
Zařízení pro jadernou fúzi budou sama vyžadovat obrovské množství energie, aby mohla udržovat proces fúze v chodu.	31	30	26	13	2,20	2,42
Bude trvat příliš dlouho, než se podaří jadernou fúzi vyvinout jako technologii k výrobě energie, a tak nemůže vyřešit současné problémy s energetickými zdroji.	32	31	16	21	2,26	2,22
Jaderná fúze zahrnuje použití radioaktivního materiálu.	23	18	32	27	2,64	2,52
Peníze použité na výzkum jaderné fúze by bylo lepší použít na vývoj obnovitelných zdrojů energie.	14	21	26	39	2,89	2,85

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 4. – 14. 5. 2019, 170 respondentů starších 15 let, kteří slyšeli o jaderné fúzi, osobní rozhovor.

Další dvě otázky bloku předložily respondentům čtyři potenciální výhody a čtyři potenciální nevýhody jaderné fúze a jejího výzkumu jako potenciálního zdroje výroby energie. Respondenti byli požádáni, aby z hlediska jejich důležitosti sestavili žebříček výhod neboli důvodů pro pokračování výzkumu jaderné fúze a analogický žebříček nevýhod neboli

⁶ Znění otázky: „Nyní Vám přečtu seznam nevýhod jaderné fúze. Podle Vašeho názoru, do jaké míry jsou tyto nevýhody důležité pro zastavení výzkumu jaderné fúze? Seřadte je, prosím, od nejdůležitější po nejméně důležitou. Nejdůležitější má číslo 1 a nejméně důležitá 4. e) Jaderná fúze zahrnuje použití radioaktivního materiálu. f) Bude trvat příliš dlouho, než se podaří jadernou fúzi vyvinout jako technologii k výrobě energie, a tak nemůže vyřešit současné problémy s energetickými zdroji. g) Peníze použité na výzkum jaderné fúze by bylo lepší použít na vývoj obnovitelných zdrojů energie. h) Zařízení pro jadernou fúzi budou sama vyžadovat obrovské množství energie, aby mohla udržovat proces fúze v chodu.“

důvodů pro případné zastavení tohoto výzkumu. Tabulky 2 a 3 uvádějí procentuální podíly toho, jak respondenti řadili jednotlivé výroky, a průměrnou hodnotu umístění výroku.

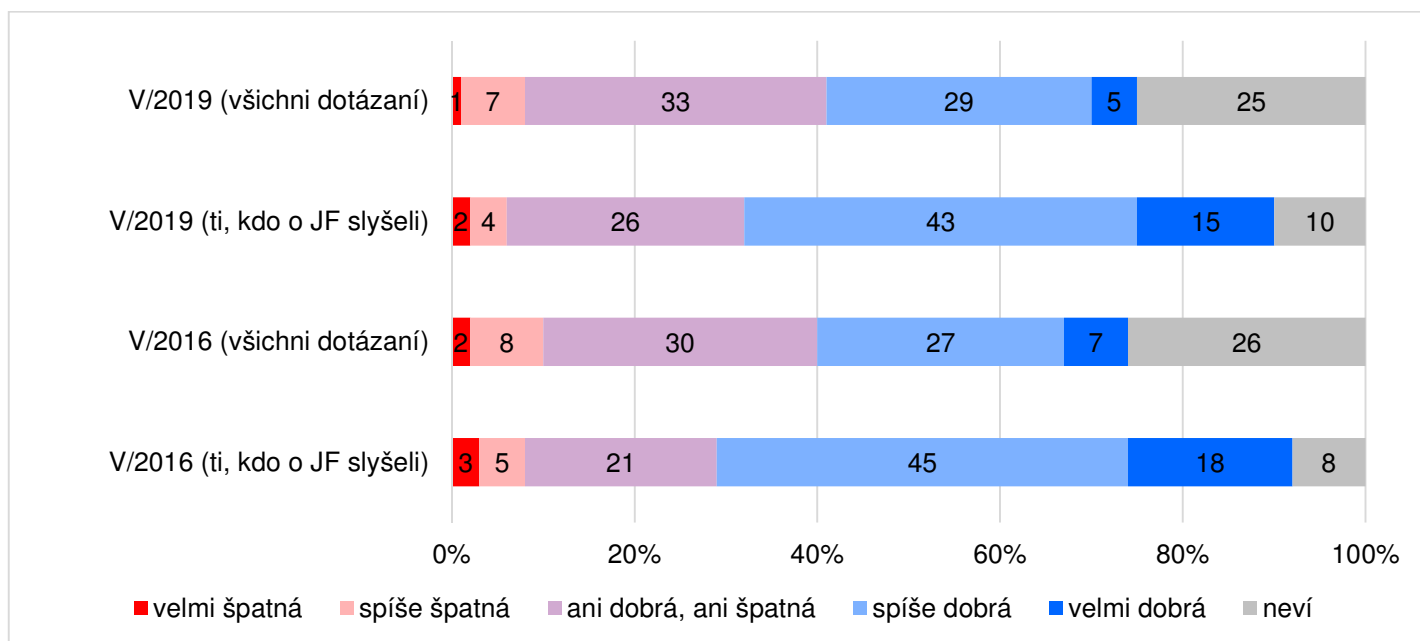
Pokud jde o výhody, poměrně jednoznačně na prvním místě s průměrem umístění 2,27 stojí to, že jaderná fúze představuje téměř neomezený zdroj energie, což na první místo z hlediska důležitosti postavila více než třetina (35 %) dotázaných. Na druhém místě skončilo to, že jaderná fúze je šetrná vůči klimatu, protože neprodukuje žádné skleníkové plyny (průměr 2,43). Na třetím místě v těsném rozestupu z hlediska průměru skončilo to, že při jaderné fúzi nevzniká prakticky žádný radioaktivní odpad (průměr 2,58), a na čtvrtém to, že jaderná fúze je zcela bezpečná (průměr 2,72). Jak vyplývá z tabulky 2a, mezi těmi, kdo o jaderné fúzi slyšeli, je pořadí jednotlivých výhod stejné, jen s o něco výraznějšími rozestupy, a pořadí zůstalo stejné i v porovnání s výsledky výzkumu uskutečněného před třemi lety v květnu 2016.

Nevýhody, jejichž pořadí z hlediska důležitosti ukazuje tabulka 3, se ukazují být podstatně méně diferencované než výhody. Relativně nejčastěji na první místo lidé řadili to, že bude trvat příliš dlouho, než se podaří jadernou fúzi vyvinout jako technologii k výrobě energie, kvůli čemuž jaderná fúze není řešením současných problémů s energetickými zdroji, spolu s tím, že jaderná fúze zahrnuje použití jaderného materiálu. V obou případech danou položku na prvním místě uvedlo 31 % dotázaných, ovšem průměr u první z položek byl přeci jen zřetelně nižší než u druhé (2,36 proti 2,48), jelikož tu dotázaní častěji uváděli na druhém místě a naopak méně často jí řadili až zcela na konec jako nejméně důležitou. Na třetím místě podle průměru skončilo to, že peníze použité na výzkum jaderné fúze by bylo lepší použít na vývoj obnovitelných zdrojů energie (2,56). Na posledním, čtvrtém místě pak jen s nepatrným a statisticky nevýznamným odstupem skončilo to, že zařízení pro jadernou fúzi budou sama vyžadovat obrovské množství energie, aby mohla udržovat proces fúze v chodu (průměr 2,60).

Na rozdíl od výhod nabízí v tabulce 3a vyjádření těch, kdo o jaderné fúzi podle vlastních slov už dříve slyšeli, dosti odlišný obrázek s jiným pořadím nevýhod z hlediska důležitosti jako eventuálních důvodů pro zastavení financování výzkumu jaderné fúze. Sice jen těsně a statisticky nikoli významně skončila na prvním místě položka, že zařízení pro jadernou fúzi budou sama vyžadovat obrovské množství energie, aby mohla udržovat proces fúze v chodu (průměr 2,20), a to před položkou, že bude trvat příliš dlouho, než se podaří jadernou fúzi vyvinout jako technologii k výrobě energie, kvůli čemuž jaderná fúze není řešením současných problémů s energetickými zdroji (průměr 2,26). Oba zbývající důvody měly mezi dotázanými, kteří o jaderné fúzi již slyšeli, výrazně nižší prioritu, přičemž jednoznačně poslední mezi nimi skončilo to, že by bylo lepší použít peníze na vývoj obnovitelných zdrojů energie s průměrem 2,89. Z údajů v tabulkách 3 a 3a vyplývá také to, že oproti roku 2016 se pořadí nevýhod změnilo. K tomu došlo jak v celé populaci, kde se prohodilo málo diferencované pořadí na třetím a čtvrtém místě (byť nelze hovořit o nějakém statisticky významném posunu), tak zejména ve skupině lépe informované části veřejnosti, kde se významně nahoru posunula jinak celkově poslední položka, že zařízení pro jadernou fúzi budou sama vyžadovat obrovské množství energie, která v dané skupině před třemi lety se zřetelným odstupem figurovala na druhém místě a která se nyní těsně dostala na místo první.

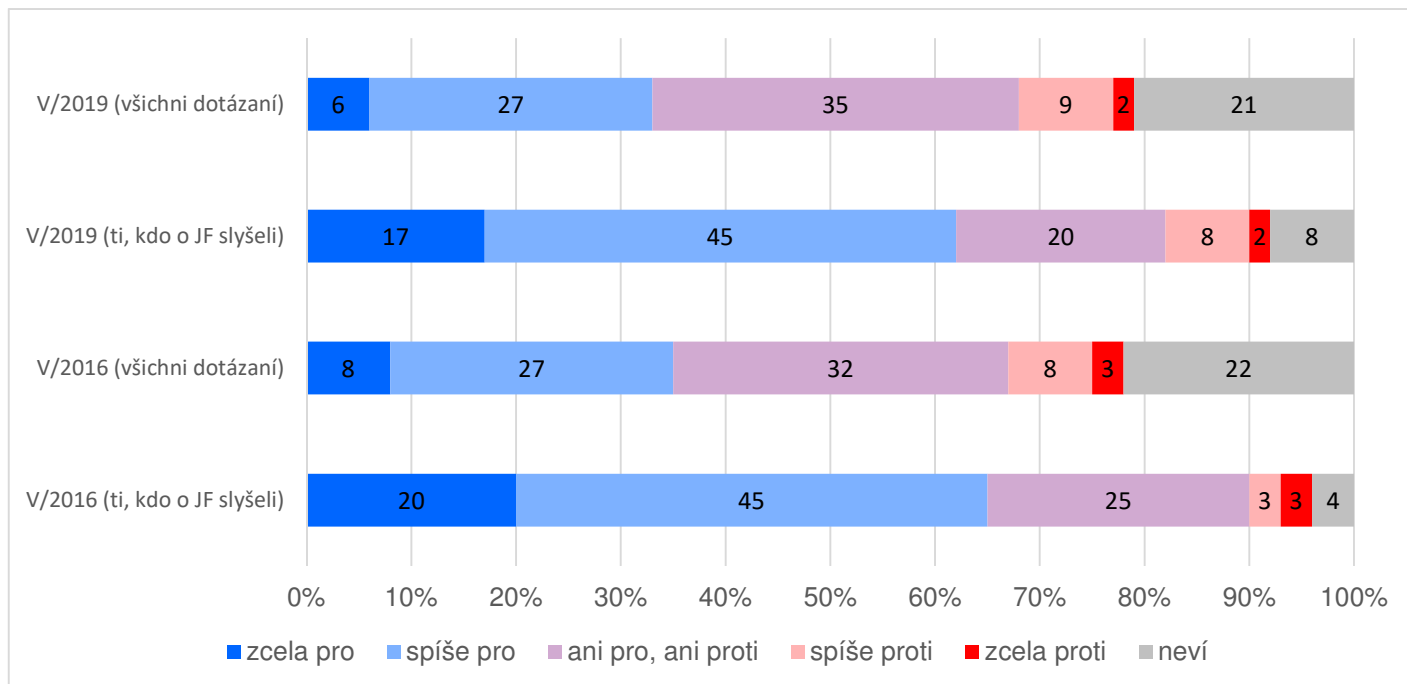
Graf 3 uvádí výsledky týkající se hodnocení jaderné fúze jako možnosti výroby energie. Je z něj patrné, že poměrně jednoznačně převládá pozitivní hodnocení nad hodnocením negativním, a to jak v celé populaci, tak zejména mezi respondenty, kteří o jaderné fúzi někdy slyšeli. Konkrétně více než třetina (34 %) lidí pokládá jadernou fúzi za dobrou možnost výroby energie, v tom 5 % ji pokládá za „velmi dobrou“ a 29 % ji má za „spíše dobrou“. Mezi respondenty, kteří o jaderné fúzi někdy slyšeli, jadernou fúzi za dobrou možnost výroby energie pokládají bezmála tři pětiny z nich (58 %), v tom 15 % ji pokládá za „velmi dobrou“ a 43 % ji má za „spíše dobrou“. Naopak za špatnou možnost výroby energie jadernou fúzi v rámci celého souboru označilo jen 8 % dotázaných, v tom 7 % ji má za „spíše špatnou“ a 1 % za „velmi špatnou“, mezi respondenty, kteří o jaderné fúzi někdy slyšeli, to pak je celkově pouze 6 %. Třetina (33 %) respondentů z celého souboru a asi čtvrtina (26 %) mezi těmi, kdo o ní někdy slyšeli, jadernou fúzi vnímá indiferentně jako „ani dobrou, ani špatnou“ možnost výroby energie. Čtvrtina dotázaných v celém souboru, respektive desetina z těch, kdo o jaderné fúzi už slyšeli, se k dané otázce nedokázala konkrétně vyjádřit a zvolila odpověď „neví“. Časové srovnání výsledků aktuálního šetření s výsledky zaznamenanými v květnu 2016 nevykazuje žádné statisticky významné změny v rámci celé populace a vzhledem k nevysokému počtu respondentů, kteří o jaderné fúzi slyšeli, ani zde prokazatelný posun nebyl zaznamenan.

Graf 3: Hodnocení jaderné fúze jako možnosti výroby energie⁷ (%)



Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 4. – 14. 5. 2019, 1026 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Graf 4: Postoj k rozvoji jaderné fúze jako zdroje energie v Evropě⁸ (%)



Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 4. – 14. 5. 2019, 1026 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

⁷ Znění otázky: „Závěrem, když uvážíte argumenty pro a proti, je podle Vašeho názoru jaderná fúze špatná nebo dobrá možnost výroby energie? Velmi špatná, spíše špatná, ani dobrá, ani špatná, spíše dobrá, velmi dobrá?“

⁸ Znění otázky: „Do jaké míry jste pro nebo proti rozvoji jaderné fúze jako zdroje energie v Evropě? Zcela pro, spíše pro, ani pro, ani proti, spíše proti, zcela proti?“

V grafu 4 jsou zachyceny odpovědi respondentů na otázku zkoumající jejich postoj k rozvoji jaderné fúze jako zdroje energie v Evropě. Odpovědi zde do značné míry kopírují odpovědi na předchozí otázku, která zkoumala hodnocení jaderné fúze jako možnosti výroby energie, což dokládá i vysoká úroveň korelace mezi odpověďmi na obě otázky.⁹ Třetina (33 %) dotázaných v rámci celého souboru a více než tři pětiny (62 %) respondentů, kteří o jaderné fúzi už někdy slyšeli, se vyslovily pro rozvoj jaderné fúze jako zdroje energie v Evropě, když mezi všemi dotázanými 6 % bylo „zcela pro“ a 27 % bylo „spíše pro“, mezi těmi, kdo o jaderné fúzi již slyšeli, pak 17 % bylo „zcela pro“ a 45 % bylo „spíše pro“. Jen 11 % v rámci celého souboru, respektive 10 % mezi dotázanými, kteří o jaderné fúzi už slyšeli, je naopak proti, v tom 9 %, respektive 8 % je „spíše proti“ a 2 % jsou „zcela proti“. Více než třetina (35 %) všech dotázaných a pětina (20 %) z těch, kdo o jaderné fúzi slyšeli, u této otázky zvolila indiferentní možnost „ani pro, ani proti“, asi pětina (21 %) z celého souboru a necelá desetina (8 %) v rámci skupiny těch, kdo o jaderné fúzi již slyšeli, uvedla, že neví. I v případě této otázky nedošlo oproti roku 2016 k významnému posunu.

⁹ Spearmanův koeficient pořadové korelace zde činí -0,659.

Technické parametry výzkumu

Výzkum:	<i>Naše společnost, v19-05</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
Termín terénního šetření:	<i>4. - 14. 5. 2019</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1026</i>
Počet tazatelů:	<i>217</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>FUS.1, FUS.2, FUS.3, FUS.4, FUS.5, FUS.6, FUS.7</i>
Kód zprávy	<i>oe190916</i>
Zveřejněno dne:	<i>16. září 2019</i>
Zpracovali:	<i>Jan Červenka, Martin Ďurďovič</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinelý.

Aktivita byla podpořena Strategii Akademie věd AV21 v rámci výzkumného programu „Systémy pro jadernou energetiku“ a výzkumného tématu „Sociální aspekty jaderné energetiky“.